

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-18-0310

Efektívnosť, finančná tieseň a rizikové správanie Európskych podnikov

Zodpovedný riešiteľ **doc. Ing. Tomáš Výrost, PhD.**

Príjemca **Ekonomická univerzita v Bratislave**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Ekonomická univerzita v Bratislave

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

-

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

-

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

Baumöhl, E., Iwasaki, I., Kočenda, E. (2019). Institutions and determinants of firm survival in European emerging markets. *Journal of Corporate Finance*, vol. 58, p. 431-453.

Baumöhl, E., Iwasaki, I., Kočenda, E. (2020). Firm survival in new EU member states. *Economic Systems*, 44(1), 100743.

Hanousek, J., Kočenda, E., Vozárová, P. (2020). Impact of Multinational Enterprises on Competition, Productivity and Trade Spillovers across European Firms. *Czech Journal of Economics and Finance*, vol. 70, no. 2, p. 172-212.

Iwasaki, I., Kočenda, E., Shida, Y. (2021). Distressed acquisitions: Evidence from European emerging markets. *Journal of Comparative Economics*, 49(4), p. 962-990.

Baumöhl, E., Kočenda, E. (2022). How firms survive in European emerging markets: A survey. *Eastern European Economics*, 60(5), 393-417.

Bačo, T., Baumöhl, E., Horváth, M., Výrost, T. (2023). Beneish model for the detection of tax manipulation: Evidence from Slovakia. *Ekonomický časopis*. 3/2023 (v tlači)

Uplatnenie výsledkov projektu

Z pohľadu vedeckého prínosu bolo publikovaných 6 prác v karentovaných časopisoch, vrátane najvyššie hodnotených časopisov z oblasti podnikových financií (napr. *Journal of Corporate Finance* s IF 6.1). Z hľadiska praktickej relevantnosti výskumu slovenských firiem sú výsledky publikované aj v domácom *Ekonomickom časopise*. Boli vypracované aj ďalšie tri štúdie v karentovaných časopisoch, ktorých recenzné konania do konca doby riešenia ešte neboli ukončené. Na výstupy evidujeme 53 citácií v zahraničných publikáciách, z toho 30 v karentovaných časopisoch, vrátane svetovo najvýznamnejších časopisov pre

podnikové financie, ako sú Journal of Corporate Finance, Journal of Business Research a International Review of Economics & Finance.

Z pohľadu aplikačných prínosov bola vytvorená aplikácia pre modelovanie finančných ťažkostí firiem. Riešenie projektu viedlo k nadviazaniu spolupráce a participácie na publikačných výstupoch s Odborom analýz a prognóz Sekcie boja proti podvodom a analýzy rizika Finančného riaditeľstva SR v Bratislave a Oddelením vyšetrovania daňovej trestnej činnosti Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Košiciach. Spolupráca vyvrcholila úspešným, schváleným novým vyvolaným projektom aplikačného výskumu APVV-22-0126, ktorého odberateľom je Finančné riaditeľstvo SR.

Z pohľadu transferu výskumu do pedagogického procesu bolo v priamom súvisi s realizovaným výskumom vedených osem prác na štyroch univerzitách v SR a ČR, z toho štyri práce boli už obhájené.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

V rámci projektu sme sa zaoberali efektívnosťou, finančnou tiesňou a rizikovým správaním slovenských a európskych podnikov. Vo vzťahu k finančnej tiesni podnikov sme skúmali determinanty prežívania firiem v krajinách V4, kde bolo možné okrem klasických finančných ukazovateľov preukázať aj signifikanciu premenných akými sú počet vlastníkov, zloženie štatutárneho orgánu, existencia zahraničných vlastníkov, ale aj zapájanie medzinárodnej audítorskej firmy. Napriek regionálnej a ekonomickej blízkosti krajín V4 je však ich podnikateľské prostredie do značnej miery odlišné a determinanty prežívania firiem majú rôzne efekty v jednotlivých krajinách a v jednotlivých odvetviach. Na vzorke takmer 80 tis. podnikov z krajín Strednej a Východnej Európy sme ukázali, že aj kvalita inštitucionálneho prostredia zohráva kľúčovú úlohu v prežívaní firiem. V nadväznosti na tieto výsledky sme analyzovali faktory, ktoré stoja za tzv. akvizíciami z núdze, kde okrem vplyvu finančných ukazovateľov, právnej formy, vlastnickej štruktúry, veľkosti firmy a veku, štúdia zdôrazňuje úlohu kvality inštitúcií a kvalitu a vymožiteľnosť insolvenčných zákonov. Efektívnosť a rizikové správanie firiem, prípadne ich determinanty sme identifikovali v súvislosti s čerpaním eurofondov, rodinným podnikaním, možnou korupciou pri verejnom obstarávaní a zaoberali sme sa aj možnosťou detekcie daňových podvodov (v spolupráci s Finančným riaditeľstvom SR).

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

Our project dealt with Slovak and European companies' efficiency, financial distress and risk behavior. Concerning the financial distress of companies, we examined the determinants of the survival of companies in the V4 countries, where, in addition to classic financial indicators, we demonstrated the significance of variables such as the number of owners, the composition of the statutory body, the existence of foreign owners, and the involvement of international auditing firms. Despite the regional and economic proximity of the V4 countries, their business environment is substantially different, and the determinants of firm survival have varying effects in individual countries and industries. A sample of almost 80 000 companies from Central and Eastern European countries showed that the quality of the institutional environment also plays a crucial role in the survival of companies. Following these results, we analyzed the factors behind the so-called distressed acquisitions, where, in addition to the influence of financial indicators, legal form, ownership structure, firm size, and age, the study emphasizes the role of the quality of institutions and the quality and enforceability of insolvency laws. We have identified companies' efficiency, risk behavior, and their determinants in companies financed using European Cohesion Policy funds, family enterprises, companies related to possible corruption in public procurement, and we have also explored the possibility of detecting tax fraud (in cooperation with the Financial Directorate of the Slovak Republic).